

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐÀO VĂN HIẾU

**QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG
TẠI NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN
NÔNG THÔN VIỆT NAM CHI NHÁNH
HUYỆN PHÙ NINH - TỈNH PHÚ THỌ**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐÀO VĂN HIẾU

**QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG
TẠI NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN
NÔNG THÔN VIỆT NAM CHI NHÁNH
HUYỆN PHÙ NINH - TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn: TS. Nguyễn Cao Thịnh

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Phú Thọ, ngày 20 tháng 03 năm 2016

Tác giả luận văn

Đào Văn Hiếu

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS Nguyễn Cao Thịnh, người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế & Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới Ban lãnh đạo Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ, các cán bộ trong Chi nhánh đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Do bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Phú Thọ, ngày 20 tháng 03 năm 2016

Tác giả luận văn

Đào Văn Hiếu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
CÁC CHỮ VIẾT TẮT DÙNG TRONG LUẬN VĂN.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Các nghiên cứu có liên quan.....	2
3. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Ý nghĩa khoa học và ứng dụng của đề tài nghiên cứu	4
6. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ RỦI RO VÀ QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	6
1.1. Cơ sở lý luận về rủi ro và quản trị rủi ro.....	6
1.1.1. Tín dụng và rủi ro tín dụng.....	6
1.1.2. Quản trị rủi ro tín dụng	15
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	29
1.2.1. Kinh nghiệm quản trị rủi ro ở một số ngân hàng trên thế giới.....	29
1.2.2. Kinh nghiệm của các Ngân hàng thương mại ở Việt Nam	31
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu đặt ra cần giải quyết.....	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu	36
2.2.1. Khung phân tích	36
2.2.2. Phương pháp nghiên cứu cụ thể.....	37
2.3. Hệ thống chỉ tiêu phân tích.....	40
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu định lượng.....	40
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu định tính	41

Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN VIỆT NAM- CHI NHÁNH HUYỆN PHÙ NINH - TỈNH PHÚ THỌ.....	42
3.1. Một số thông tin cơ bản về Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ.....	42
3.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển.....	42
3.1.2. Cơ cấu tổ chức.....	42
3.1.3. Tình hình hoạt động tín dụng tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ	44
3.2. Thực trạng rủi ro tín dụng và quản trị rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ	46
3.2.1. Thực trạng rủi ro tín dụng.....	46
3.2.2. Thực trạng quản trị rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ.....	53
3.2.3. Phân tích ma trận SWOT về quản trị rủi ro tín dụng tại Ngân hàng NHNo & PTNT Việt Nam - Chi nhánh Phù Ninh.....	74
3.3. Phân tích một số nhân tố chủ yếu ảnh hưởng đến rủi ro và quản trị rủi ro của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ.....	76
3.3.1. Rủi ro tín dụng do tác động môi trường bên ngoài.....	76
3.3.2. Rủi ro tín dụng từ phía khách hàng.....	77
3.3.3. Rủi ro tín dụng từ phía ngân hàng cho vay.....	79
3.4. Đánh giá chung công tác quản trị rủi ro tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ	81
3.4.1. Những kết quả đạt được.....	81
3.4.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	82
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN VIỆT NAM - CHI NHÁNH HUYỆN PHÙ NINH – TỈNH PHÚ THỌ. ...	88

4.1. Định hướng quản trị rủi ro tín dụng của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ.....	88
4.1.1. Định hướng phát triển.....	88
4.1.2. Định hướng quản trị rủi ro.....	89
4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản trị rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ.....	90
4.2.1. Xây dựng và hoàn thiện mục tiêu, chiến lược, chính sách quản lý rủi ro tín dụng.....	91
4.2.2. Xây dựng hệ thống kiểm soát các nguồn rủi ro phù hợp.....	92
4.2.3. Nâng cao hiệu quả quản lý rủi ro danh mục cho vay.....	93
4.2.4. Thực hiện quản lý rủi ro tín dụng từng khách hàng vay, khoản vay.....	100
4.2.5. Giải pháp hạn chế, bù đắp tổn thất khi rủi ro tín dụng xảy ra.....	105
4.2.6. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ của Ngân hàng và tăng cường trang thiết bị hiện đại phục vụ tác nghiệp.....	108
4.3. Kiến nghị.....	110
4.3.1. Kiến nghị đối với Ngân hàng NHNo & PTNT Việt Nam.....	110
4.3.2. Kiến nghị đối với Ngân hàng Nhà nước.....	110
KẾT LUẬN	111
TÀI LIỆU THAM KHẢO	113
PHỤ LỤC	114

CÁC CHỮ VIẾT TẮT DÙNG TRONG LUẬN VĂN

1	BASEL	Ủy Ban Basel về Giám sát Hoạt động Ngân hàng.
2	CIC	Trung tâm Thông tin Tín dụng.
3	DNNN	Doanh nghiệp nhà nước.
4	GHTD	Giới hạn tín dụng.
5	HĐQT	Hội đồng Quản Trị.
6	HĐTD	Hội đồng tín dụng.
7	HMTD	Hạn mức tín dụng.
8	KQKD	Kết quả kinh doanh.
9	KSNB	Kiểm soát nội bộ.
10	NHNo	Ngân hàng nông nghiệp.
11	NHNN	Ngân hàng Nhà nước.
12	NHTM	Ngân hàng Thương mại.
13	RRTD	Rủi ro tín dụng.
14	TMCP	Thương mại cổ phần.
15	TSĐB	Tài sản đảm bảo.
16	Agribank	Ngân hàng nông nghiệp & phát triển nông thôn Việt Nam.
17	VND	Việt Nam đồng
18	XNK	Xuất nhập khẩu.
19	WTO	Tổ chức Thương mại thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Hệ thống ký hiệu xếp hạng công cụ nợ dài hạn của Moody's	21
Bảng 3.1. Tình hình huy động vốn.....	44
Bảng 3.2. Tình hình dư nợ cho vay qua các năm 2012 -2015	46
Bảng 3.3. Rủi ro tín dụng phân theo thời hạn cho vay.....	47
Bảng 3.4. Nợ xấu phân theo hình thức bảo đảm tiền vay	48
Bảng 3.5. Các bước trong quy trình tín dụng.....	57
Bảng 3.6. Kết quả nhận diện các nhóm nguyên nhân tạo ra RRTD	61
Bảng 3.7. Bảng xếp hạng rủi ro tín dụng doanh nghiệp	66
Bảng 3.8. Tổng điểm xếp hạng tín nhiệm doanh nghiệp	68
Bảng 3.9. Xếp hạng khách hàng các nhân	69
Bảng 3.10. Tổng điểm xếp hạng tín nhiệm khách hàng cá nhân	69
Bảng 3.11. Tình hình trích lập dự phòng và xử lý RRTD	73
Bảng 3.12. Ma trận SWOT về quản trị rủi ro	75
Bảng 3.13. Rủi ro do tác động của môi trường bên ngoài	77
Bảng 3.14. Đánh giá rủi ro tín dụng từ phía khách hàng	78
Bảng 3.15. Rủi ro trong thẩm định hồ sơ của ngân hàng.....	80
Bảng 3.16. Rủi ro do cán bộ tín dụng của ngân hàng	80
Bảng 4.1. Những dấu hiệu cảnh báo sớm rủi ro tín dụng	104

DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1. Các loại rủi ro tín dụng	9
Sơ đồ 1.2. Môi quan hệ của rủi ro và lợi nhuận	20
Hình 3.1. Sơ đồ mô hình tổ chức Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - chi nhánh huyện Phù Ninh - tỉnh Phú Thọ	42
Hình 3.2. Tình hình huy động vốn từ 2012-2015	45
Hình 3.3. Biểu đồ mô tả dư nợ cho vay qua các năm 2012 -2015	46
Hình 3.4. Kết quả trích dự phòng rủi ro và tình hình thực hiện xử lý rủi ro.....	73
Hình 4.1. Sơ đồ mô tả hoán đổi tổng thu nhập	95
Hình 4.2. Sơ đồ mô tả hoán đổi tín dụng	96
Hình 4.3. Hợp đồng quyền chọn tín dụng	97
Hình 4.4. Hợp đồng trao đổi các khoản tín dụng rủi ro	98
Hình 4.5. Đề xuất xây dựng hệ thống cảnh báo sớm rủi ro tín dụng	103